

Europa wzmacnia potencjał obronny

#Przemysł zbrojeniowy #Strategia i polityka 15 czerwca 2018

W kolejnym długoterminowym budżecie UE na l. 2021-2027 Komisja Europejska proponuje zwiększenie strategicznej autonomii Unii i jej zdolności do zapewnienia ochrony swoim obywatelom oraz umocnienie jej pozycji na arenie międzynarodowej.

Europejski Fundusz Obronny będzie uzupełnieniem środków z innych programów UE, w szczególności 6,5 mld euro z instrumentu Łącząc Europę na rzecz wzmocnienia strategicznej infrastruktury transportowej w celu przystosowania jej do potrzeb mobilności wojskowej oraz 100 mld euro z nowego programu badań i innowacji Horyzont Europa / Zdjęcie: NATO

Europejski Fundusz Obronny, którego budżet wynosi 13 mld euro, zapewni impuls finansowy dla międzynarodowych inwestycji w najnowocześniejsze i w pełni interoperacyjne technologie i sprzęt w takich obszarach, jak oprogramowanie szyfrujące i bezzałogowe statki latające. Ponadto wysoka przedstawiciel ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, przy poparciu Komisji, zaproponowała dzisiaj utworzenie Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju, którego budżet wyniesie 10,5 mld euro. Instrument, który obejmuje środki nienależące do długoterminowego budżetu UE, przyczyni się do zwiększenia zdolności UE do zapobiegania konfliktom, budowania pokoju i zagwarantowania bezpieczeństwa międzynarodowego.

Federica Mogherini, wysoka przedstawiciel ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz wiceprzewodnicząca Komisji, powiedziała: *W ciągu ostatnich kilku lat Unia Europejska podjęła działania w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, które wcześniej wydawały się nie do pomyślenia. Teraz możemy wspierać badania naukowe i współpracę, aby rozwijać potencjał obronny. Podejmujemy działania, które ułatwią szybkie przemieszczanie sił państw członkowskich w Europie. Ponadto, przy wsparciu Komisji, proponuję utworzenie Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju, który ulepszy finansowanie unijnych operacji wojskowych i wzmocni nasze wsparcie dla działań podejmowanych przez naszych partnerów.*

Jyrki Katainen, wiceprzewodniczący odpowiedzialny za zatrudnienie, wzrost gospodarczy, inwestycje i konkurencyjność, stwierdził: *Dzięki naszej propozycji UE będzie mogła wziąć swój los we własne ręce. Zwiększamy bowiem nasze zaangażowanie na rzecz obrony obywateli. Po raz pierwszy w historii Unii Europejskiej część unijnego budżetu została przeznaczona na wspólne inwestycje w opracowywanie nowych technologii i sprzętu, które pomogą chronić naszych obywateli. Europejski Fundusz Obronny jest prawdziwie europejskim narzędziem mającym na celu pobudzanie wspólnych inwestycji oraz działań państw członkowskich w dziedzinie obronności.*

Elżbieta Bieńkowska, komisarz do spraw rynku wewnętrznego, przemysłu, przedsiębiorczości i MŚP, dodała: *Europejski Fundusz Obronny stanowi przełom we współpracy w dziedzinie obronności w Europie. Przez ostatnie dwa lata testowaliśmy pierwsze inicjatywy i teraz na podstawie tych doświadczeń przekształcamy go w ambitny europejski instrument mający na celu wspieranie wspólnych projektów w zakresie obrony w trakcie całego ich cyklu rozwoju. Fundusz z budżetem 13 mld euro świadczy o tym, że Komisja poważnie podchodzi do budowania Europy, która chroni swoich obywateli.*

Nowy Europejski Fundusz Obronny, którego budżet wynosi 13 mld euro, zapewni 4,1 mld euro, przede wszystkim w formie dotacji, na bezpośrednie finansowanie konkurencyjnych i realizowanych wspólnie przez różne zespoły projektów badawczych. Na działania realizowane po zakończeniu fazy badań udostępniona zostanie kwota 8,9 mld euro. Współfinansowane z niej będą inwestycje krajów UE w opracowywanie prototypów oraz zapewnienie zgodności z wymogami w zakresie certyfikacji i testowania. Dzięki temu funduszowi Unia stanie się jednym z czterech największych inwestorów w dziedzinie badań i technologii obronnych w Europie oraz będzie stymulować innowacyjną i konkurencyjną bazę przemysłową i naukową.

Europejski Fundusz Obronny będzie finansował projekty, dzięki którym wzrośnie bezpieczeństwo UE i które są zgodne z priorytetami ustalonymi przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony oraz innych organizacji regionalnych i międzynarodowych, takich jak NATO. Dotacje mogą otrzymać wyłącznie projekty realizowane na zasadzie współpracy, z udziałem co najmniej trojga uczestników z trzech państw członkowskich.

UE będzie współfinansować opracowywanie wspólnych prototypów jedynie wówczas, jeżeli państwa członkowskie zobowiążą się do zakupu produktu końcowego. Przewidziane zachęty do udziału dla MŚP i spółek o średniej kapitalizacji z różnych krajów oferują zwiększone proporcje finansowania i preferencje dla projektów realizowanych przez konsorcja, w których uczestniczą MŚP, oraz w razie potrzeby organizowanie specjalnych zaproszeń do składania wniosków.

Główny nacisk położony zostanie na przełomowe innowacje – 5% funduszy przeznaczono na przełomowe technologie i innowacyjne urządzenia, co w perspektywie długoterminowej umożliwi UE budowanie pozycji lidera w dziedzinie technologii. Projekty realizowane w ramach stałej współpracy strukturalnej (PESCO), kwalifikujące się do finansowania, mogą otrzymać dodatkowy bonus w wysokości 10%, jednak finansowanie nie jest automatyczne.

Wysoka przedstawiciel przy poparciu Komisji, zaproponowała utworzenie Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju, nowego funduszu pozabudżetowego, który połączy istniejące mechanizmy pozabudżetowe poświęcone bezpieczeństwu i obronności w celu przezwyciężenia istniejących luk i ograniczeń. Jego budżet wyniesie 10,5 mld euro. Instrument zwiększy skuteczność finansowania wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO). Ułatwi to UE wnoszenie wkładu na rzecz operacji pokojowych prowadzonych przez partnerów, a zakres działań wojskowych i obronnych, jakie może wspierać UE, zostanie rozszerzony. Instrument obejmie wydatki, które nie mogą być finansowane z budżetu UE ze względu na ich związki z kwestiami wojskowymi i obronnymi.

Aby środki UE mogły zacząć jak najszybciej przynosić praktyczne rezultaty, niezbędne jest szybkie osiągnięcie porozumienia w sprawie ogólnego długoterminowego budżetu UE i powiązanych wniosków sektorowych. Opóźnienia podobne do tych, które wystąpiły na początku bieżącego okresu budżetowego 2014–2020, oznaczałyby, że zaproszenia do składania wniosków dotyczących wspólnych projektów w dziedzinach takich jak metamateriały, oprogramowanie szyfrujące, bezzałogowe statki latające lub łączność satelitarna będą musiały zostać opóźnione.

Osiągnięcie w 2019 porozumienia w sprawie przyszłego budżetu długoterminowego umożliwi płynne przejście z obecnego długoterminowego budżetu (2014–2020) do nowego, a także zapewni przewidywalność i ciągłość finansowania z korzyścią dla wszystkich. Po uzyskaniu poparcia Komisji wysoka przedstawiciel przedstawi wniosek dotyczący Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju Radzie, która będzie musiała podjąć jednogłośnie decyzję w tej sprawie.